

פרופ' ברק מדינה

הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים

הר הצופים, ירושלים 91905

טלפון: 02 5882528 ; פקס: 02 5823042

msbmedina@mscc.huji.ac.il

23 ביולי 2015

הנדון : סמכויות מבקר האוניברסיטה

ג. סמכויותיו של המבקר

..... כמפורט להלן, עיון במקורות אלה מוליך, לעניות דעתי, למסקנה שהמבקר אינו רשאי לקבוע ממצאים באשר להתנהגותם של חברי הסגל אקדמי, לפחות לא בעניינים הקשורים לפעילותם כמורים וכחוקרים. המבקר מוסמך לקבוע, במקרים מתאימים, כי רשויות האוניברסיטה טעו בכך שהחליטו לא לקיים הליכי חקירה נאותים או הליכי משמעת בעניינם של חברי סגל, ולביסוס מסקנה זו רשאי המבקר לבחון אם יש יסוד סביר לחשש שנפלו פגמים בדרך פעולתם של חברי סגל מסוימים. אך אין הוא מוסמך לקבוע ממצאים חלוטים בהקשר זה, וממילא אין הוא מוסמך להמליץ על נקיטת סנקציות או צעדים אחרים נגדם, מלבד ההמלצה לקיים הליכי חקירה או הליכי משמעת, שרק בהם ייקבעו ממצאים חלוטים ויוטלו סנקציות, ככל שתהא לכך הצדקה.

ד. סיכום

35. לאור מכלול הנימוקים שתוארו לעיל, אני סבור שהדין בסוגיות אלה הוא זה :

(א) חוק העידוד חל גם על האוניברסיטה. לפיכך, במקרים מתאימים, אדם שתלונתו התבררה להיות מבוססת זכאי לקבל תעודת ממצאים, על פי סעיף 2 (א) לחוק העידוד.

(ב) חוק העידוד אינו מקנה למבקר האוניברסיטה סמכויות רחבות יותר מאלה שמוקנות לו מכוח חוק הביקורת הפנימית ותקנון המבקר.

(ג) קביעת היקף סמכויותיו של המבקר צריכה להיעשות בהתחשב גם בחובה לכבד באופן מלא וללא סייגים את הזכות להליך הוגן. היקפה של זכות זו נקבע בהתאם לחומרת הפגיעה שעלולה להיגרם לאדם ממצאים שנקבעים בעניינו. במקרה הנדון, לאור החומרה היתרה שעלולה להיות לממצאים הקבועים בטיוטת דו"ח הביקורת באשר לכמה חברי הסגל האקדמי, הזכות להליך הוגן חלה במלוא היקפה. המבקר לא קיים, וכעניין מוסדי כלל אינו יכול לקיים, את מלוא היקפה של הזכות להליך הוגן, ולכן אינו מוסמך לקבוע ממצאים באשר למעשים החמורים המיוחסים לחברי

הסגל. ממילא אינו יכול להמליץ לרקטור לנקוט בצעדים מן הסוג של פנייה לצדדים שלישיים, כגון מערכות של כתבי עת אקדמיים, שתגרום נזק חמור ובלתי הפיך לחברי הסגל האמורים.

ד) המבקר מוסמך לקבוע כי יש יסוד סביר להניח שהתלונות המייחסות לחברי הסגל מעשים חמורים כאמור הן נכונות, ולפיכך לקבוע כי מוטלת על רשויות האוניברסיטה החובה לשוב ולבחון אם יש הצדקה לקיים הליך משמעותי בעניינם של חברי הסגל הללו.

ה) עקרונית, המבקר מוסמך להוציא תעודת ממצאים שבה ייקבע כי מצא שהתלונה מבוססת, במובן זה שמצא כי רשויות האוניברסיטה שגו בהחלטתם שלא לפתוח בהליך משמעותי בעניינם של חברי הסגל הנוגעים בדבר. המבקר אינו מוסמך לקבוע בתעודה ממצאים שלפיהם מצא שהתלונה מבוססת במובן זה שהמעשים החמורים המיוחסים לחברי הסגל אמנם נעשו. לאור החשש לפגישה חמורה בשמם הטוב, במעמד המקצועי ובכבודם של חברי הסגל האמורים, אני סבור שעל המבקר להימנע מפרסום שמם בתעודת הממצאים, אלא אם יעכב את מסירת התעודה עד לסיום ההליך המשמעותי, אם יתקיים הליך כזה ואם יוחלט בו כי המעשים המיוחסים לחברי הסגל אמנם נעשו. בנסיבות המקרה הנוכחי, ככל ששמותיהם של חברי הסגל הנוגעים בדבר כבר ידועים לציבור הרלוונטי, אני סבור שלאור מכלול השיקולים הרלוונטיים החלופה הסבירה היא עיכוב מסירת התעודה עד לסיום ההליך המשמעותי או עד להחלטה שלא לקיים הליך משמעותי.

בכבוד רב ובברכה,

ברק מדינה